

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๕/๗๒๔

สวค. 5/175
วันที่ 27 มิ.ย. 54
เวลา 10:30 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส1411
รับที่ : ๘4193/54 ส-1๗๓.
วันที่ : 27 เม.ย. 54 เวลา : 10:25

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง การดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับลิเบีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๖๗๙๗ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔

๒. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๐๐๕/๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ที่ กห ๐๒๐๗/๕๐๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๕/๑๕๙๓
ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔

๓. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๕/๑๘๖๗
ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔

๔. สำเนาหนังสือสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่ นร ๐๖๐๙/๑๙๕๗
ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔

๕. สำเนาหนังสือสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ที่ นร ๐๖๐๙/๒๒๒๕
ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔

๖. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๒๐๖/๒๒๐๐ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔

๗. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๑๐๑๐/๕๖๗๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๔

๘. สำเนาหนังสือกระทรวงแรงงาน ที่ รง ๐๒๐๕.๒/๓๑๐๕ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔

๙. สำเนาหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท. ผนส. (๒๑) ๕๕๕/๒๕๕
ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔

๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๐๓๐๙/๑๓๖๒ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔

๑๑. สำเนาหนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๐๔.๒/๑๕๔๓ ลงวันที่
๑๒ เมษายน ๒๕๕๔

๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ที่ ปง ๐๐๐๙.๒/๖๗๓
ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ แจ้งว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ได้ลงมติรับทราบข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๙๗๐ (ค.ศ. ๒๐๑๑) เกี่ยวกับลิเบีย และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาในรายละเอียด แล้วแจ้งแนวทางหรือมาตรการที่จะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องไปยังกระทรวงการต่างประเทศโดยด่วน เพื่อรวบรวมเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และอนุสนธิหนังสือที่อ้างถึง ๒ เสนอข้อประเมินผลกระทบเบื้องต้นที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงฯ เกี่ยวกับลิเบีย เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

ให้ความ...

ให้ความเห็นชอบรับรองการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ที่ ๑๙๗๐ (ค.ศ. ๒๐๑๑) และที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑) เกี่ยวกับليبิเยเพิ่มเติมจากที่คณะรัฐมนตรีได้รับทราบข้อมติที่ ๑๙๗๐ (ค.ศ. ๒๐๑๑) เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนพัฒนาการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบรับรองการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ที่ ๑๙๗๐ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อกดดันและบั่นทอนกำลังทางการเงินและการเข้าถึงอาวุธของผู้นำลิเบีย เครือญาติ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำลังต่อประชาชน และข้อมติที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปกป้องประชาชนและพื้นที่ที่มีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่นจากการโจมตีของผู้นำลิเบียเป็นสำคัญ โดยที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ลงมติให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาในรายละเอียด และแจ้งแนวทางหรือมาตรการที่จะดำเนินการเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรงอีกทางหนึ่ง และบัดนี้ ได้รับข้อคิดเห็นและแนวทางดำเนินการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้ประมวลเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การรับรองการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ที่ ๑๙๗๐(ค.ศ. ๒๐๑๑) และที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ.๒๐๑๑)

๓. ข้อพิจารณาของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ภาพรวม

๓.๑.๑ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงกลาโหม สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เห็นชอบต่อการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ เกี่ยวกับลิเบีย เนื่องจากไทยเป็นรัฐสมาชิกสหประชาชาติ จึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในของไทย ทั้งนี้ เห็นว่าการดำเนินการตามข้อมติดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อไทยมากนัก

๓.๑.๒ แม้ว่าขณะนี้ การให้ความเห็นชอบเพื่อรับรองการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ เกี่ยวกับลิเบียข้างต้นจะยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี แต่ส่วนราชการหลายแห่งก็ตระหนักถึงความสำคัญในการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ดังกล่าว โดยใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบข้อมูลและการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ผลกระทบและข้อพิจารณาเพิ่มเติม

๓.๒.๑ การค้าและการดำเนินธุรกรรมกับลิเบีย

(๑) การห้ามเดินทางและการอายัดทรัพย์สินเป็นมาตรการเฉพาะเจาะจงต่อบุคคล ซึ่งมุ่งเน้นไปที่ผู้นำลิเบีย กลุ่มบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้นำลิเบีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำลังต่อประชาชน โดยไม่ได้ห้ามการเดินทางของบุคคลทั่วไป และได้ห้ามการค้าขาย

หรือการดำเนินธุรกรรมทางการเงินกับลิเบีย ดังนั้น ประชาชนและบริษัทไทยจึงยังสามารถประกอบธุรกิจหรือดำเนินธุรกรรมทางการเงินกับบุคคลหรือบริษัทที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ความรุนแรงในลิเบียได้ตามปกติ

(๒) การค้าโดยรวมระหว่างไทยกับลิเบียไม่น่าจะได้รับผลกระทบมากนัก เนื่องจากการค้าและการลงทุนระหว่างทั้งสองประเทศมีไม่มาก และข้อมติดังกล่าวห้ามเพียงการค้าอาวุธ โดยไม่เกี่ยวข้องกับสินค้าประเภทอื่น ซึ่งสินค้าอาวุธและยุทธโปกรณ์ของไทยที่ส่งออกไปลิเบียมีเพียงดัลลัสปืน ซึ่งมีมูลค่าน้อยมาก

๓.๒.๒ การเดินทางระหว่างประเทศ ปัจจุบันไม่มีความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทยกับลิเบีย จึงไม่มีสายการบินให้บริการแบบประจำระหว่างทั้งสองประเทศ ดังนั้น บริการเดินอากาศที่อาจเกิดขึ้นจึงเป็นกรณีการบินผ่านหรือลงจอดในไทย เช่น เที่ยวบินแวะลงทางเทคนิคเพื่อเติมน้ำมัน หรือเที่ยวบินเช่าเหมาลำของอากาศยานที่จดทะเบียนในลิเบีย ซึ่งเป็นการบินแบบไม่ประจำ โดยเที่ยวบินที่ทำการบินในลักษณะนี้มีจำนวนน้อยมาก ดังนั้น ข้อมติดังกล่าวจึงไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางอากาศของไทย

๓.๒.๓ แรงงานไทย ภายหลังจากเหตุการณ์ความไม่สงบในลิเบียได้ปะทุขึ้น รัฐบาลไทยได้อพยพคนไทยจำนวนมากออกจากลิเบียทั้งทางบกและทางเรือตามความเหมาะสมกับสถานการณ์แล้ว โดยในขณะนี้ มีคนไทยเหลืออยู่ในลิเบียน้อยกว่า ๔๐ คน ซึ่งเป็นไปตามความประสงค์ของบุคคลดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากบุคคลเหล่านี้ประสงค์ที่จะเดินทางออกจากลิเบียในภายหลัง รัฐบาลไทยก็สามารถดำเนินการอพยพออกจากลิเบียได้ ซึ่งรวมถึงการเดินทางทางอากาศ เพราะ ข้อมติที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ให้ยกเว้นการห้ามบินของเที่ยวบินที่มีวัตถุประสงค์ทางมนุษยธรรม นอกจากนี้ คาดว่าสถานการณ์ความรุนแรงในลิเบียมีแนวโน้มที่จะยืดเยื้อ ดังนั้น การจ้างงานคนไทยเพื่อไปทำงานในลิเบียคงจะหยุดชะงักลงในระยะหนึ่ง

๓.๒.๔ ความมั่นคงภายในประเทศ

(๑) ที่ผ่านมายังไม่พบว่ามีองค์กรเอกชนของลิเบียได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนเพื่อดำเนินการในไทย หรือการจัดตั้งบริษัทตัวแทนของลิเบียในไทยเพื่อการดังกล่าว รวมทั้งยังไม่พบเครือข่ายการก่อการร้ายของลิเบีย อย่างไรก็ตาม มูลนิธิกัตดาฟีเพื่อการกุศลและการพัฒนาสากล ซึ่งมีนาย Saif al-Islam Qadhafi บุตรชายของพันเอกกัตดาฟี เป็นประธาน เป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณกุศลในไทยในรูปแบบต่าง ๆ เช่นทุนการศึกษา โดยผ่านองค์กรและมูลนิธิในกลุ่มของคุนहुยงแสงดาว สยามวาลา มาเป็นเวลานานนับสิบปี จึงอาจจะได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามข้อมติดังกล่าวเกี่ยวกับลิเบีย แต่ทั้งนี้ ก็น่าจะอยู่ในวิสัยที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทุนอื่น ๆ ทดแทนได้

(๒) นาย Saif al-Islam Qadhafi ซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกห้ามเดินทางตามข้อมติที่ ๑๙๗๐ (ค.ศ. ๒๐๑๑) เคยเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเมื่อช่วงต้นปี ๒๕๕๓ แต่หลังจากนั้นก็ไม่มีปรากฏรายชื่อของบุคคลที่ถูกห้ามเดินทางตามข้อมติที่ ๑๙๗๐ (ค.ศ. ๒๐๑๑) และที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑) เดินทางเข้ามาประเทศไทยอีก

(๓) แม้ว่าข้อมติที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑) จะกำหนดให้เขตห้ามบินมีผลบังคับใช้ในบริเวณน่านฟ้าลิเบีย และให้อำนาจแก่รัฐสมาชิกดำเนินมาตรการที่จำเป็นทั้งหมด ซึ่งรวมถึงการใช้กำลังต่อลิเบียได้โดยมีวัตถุประสงค์ในการปกป้องพลเรือน แต่ข้อมติดังกล่าวไม่ได้เป็นการบังคับ หากแต่คำนึงถึงความพร้อมและเจตจำนงของรัฐสมาชิก จึงไม่มีประเด็นที่จะต้อง

กังวลว่าไทยจะต้องส่งกองกำลังเข้าร่วมปฏิบัติการกับกองกำลังพันธมิตร ซึ่งไทยก็ไม่มีวาทะสิทธิ์ที่จะดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีปรากฏว่ามีรัฐสมาชิกสหประชาชาติแสดงท่าทีสนับสนุนการดำเนินมาตรการเกี่ยวกับลิเบียตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑) แต่ไม่ได้ส่งกองกำลังเข้าร่วมการปฏิบัติการโจมตีลิเบียของกองกำลังพันธมิตร เช่น เนเธอร์แลนด์ และอินโดนีเซีย เป็นต้น

ทั้งนี้ ข้อพิจารณาและข้อคิดเห็นของหน่วยงานต่างๆ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๑๒

๔. การดำเนินการของประเทศสมาชิกอาเซียน

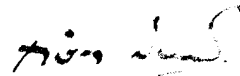
กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งให้สถานเอกอัครราชทูตที่เกี่ยวข้องสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของประเทศสมาชิกอาเซียนตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ เกี่ยวกับลิเบีย และได้รับแจ้งว่า ในฐานะรัฐสมาชิกสหประชาชาติ ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ และอยู่ระหว่างดำเนินการภายในเพื่อดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ เกี่ยวกับลิเบีย อาทิเช่น กระทรวงการต่างประเทศเวียดนามได้มีหนังสือไปยังนายกรัฐมนตรีเวียดนาม เพื่อให้ออกคำสั่งให้ดำเนินการตามข้อมติดังกล่าวแล้ว ส่วนสิงคโปร์ได้ตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและแก้ไขกฎหมายภายในเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติตามข้อมติฯ ในขณะที่กระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์อยู่ระหว่างการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแผนการดำเนินการตามข้อมติฯ ส่วนอินโดนีเซียก็ได้แสดงท่าทีชัดเจนว่าจะไม่ส่งกองกำลังเข้าร่วมในปฏิบัติการโจมตีลิเบีย

๕. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

① เพื่อให้ความเห็นชอบรับรองการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ที่ ๑๙๗๐ (ค.ศ. ๒๐๑๑) และที่ ๑๙๗๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑) เกี่ยวกับลิเบีย ตามพันธกรณีที่ไทยมีต่อสหประชาชาติ โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในของไทย และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติและแจ้งผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงการต่างประเทศทราบ เพื่อรายงานต่อสหประชาชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เพื่อพิจารณาอนุมัติข้อ ๕ ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๓๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๗๓